

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

NACIONALINĖ PARAMA KAIMO BENDRUOMENIŲ VEIKLAI TEIKTI

Daiva Belevičienė

ES reikalų ir paramos politikos departamento
Programos LEADER ir kaimo plėtros
skyriaus patarėja

zum.lrv.lt

TEISINIS PAGRINDAS IR PARAMOS PARAIŠKŲ RINKIMAS

2023-12-13 žemės ūkio ministro įsakymas Nr. **3D-847** „Dėl Nacionalinės paramos kaimo bendruomenių veiklai teikimo taisyklių patvirtinimo“

Paramos paraiškos renkamos nuo **2024-02-05** iki **2024-03-05**

2024 m. paraiškoms finansuoti skiriama **1,1 mln. Eur**

Paraiška gali būti teikiama **tik pagal vieną veiklos sritį / veiklą / vienam renginiui ar vizitui organizuoti**

I VEIKLOS SRITIS

Kaimo bendruomenės
materialinės bazės sukūrimas
arba stiprinimas

(iki 15 % visų skirtų lėšų)

II VEIKLOS SRITIS

kaimo vietovės viešųjų erdvių, statinių
sutvarkymas / priežiūra, pritaikant jas
kaimo gyventojų poreikiams,
bendruomeninės veiklos skatinimas

(iki 50 % visų skirtų lėšų)

III VEIKLOS SRITIS

renginių (mokomųjų arba skirtų
Lietuvos mažųjų kultūros sostinių
veikloms įgyvendinti, LRS /
savivaldybės paskelbtoms metų
temoms minėti) organizavimas

(iki 35 % visų skirtų lėšų)

I veikla

Viešųjų erdvių kūrimas ir (ar) gerinimas:

1. viešųjų erdvių kūrimas / gerinimas / priežiūra, siekiant patenkinti kaimo gyventojų viešuosius poreikius (pvz., poilsio ir (ar) laisvalaikio vietos įrengimas);
2. viešųjų erdvių / statinių, skirtų civilinei saugai, kūrimas / pritaikymas (pvz., patalpų pritaikymas priedangai ekstremalių situacijų metu)

II veikla

viešųjų paslaugų prieinamumo gerinimas

Parama teikiama, jeigu KB perima viešosios paslaugos (jos dalies) teikimą iš biudžetinės organizacijos arba KB organizuoja naujas viešąsias paslaugas, kurios nebuvo teikiamos. Viešosios paslaugos turi atitikti LR VRM skelbiamą viešųjų paslaugų sąrašą <https://vrm.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/viesasis-administravimas/viesosios-paslaugos/>

I VEIKLOS SRITIS (1)

Max paramos suma – 3 500 Eur

Paramos **intensyvumas** – iki **95 proc.** tinkamų finansuoti išlaidų

Galimi **paramos gavėjai:**

- naujai įsteigta KB (ne anksčiau kaip prieš 1 metus iki paraiškos pateikimo Agentūrai dienos);
- KB, niekada negavusi paramos pagal ankstesnių metų Nacionalinės paramos kaimo bendruomenių veiklai teikimo taisykles.

Reikalavimai KB:

- ❖ įregistruota viešuoju juridiniu asmeniu JAR;
- ❖ veikia kaimo vietovėje;
- ❖ turi ne mažiau kaip 30 narių, priimtų ne vėliau kaip einamųjų metų sausio 1 d.

I VEIKLOS SRITIS (2) TINKAMŲ FINANSUOTI IŠLAIDŲ KATEGORIJS

- kondicionieriaus, šildymo įrenginių įsigijimas (*įskaitant montavimo paslaugas*);
- santechnikos prekių įsigijimas (*išskyrus montavimo paslaugas*);
- vidaus apdailos prekių, reikalingų paprastajam (einamajam) remontui atlikti, įsigijimas ar remontui atlikti skirtų įrenginių nuoma (*paprastojo remonto darbai nefinansuojami*);
- bendruomenės namų apsaugos sistemos (*signalizacijos, gaisro apsaugos signalizacijos, išmaniosios belaidės apsaugos sistemos ir apsauginių lauko žaliuzių*) įsigijimas;
- pirmosios medicininės pagalbos rinkinių su defibriliatoriumi įsigijimas (*įskaitant įrengimo išlaidas, kai būtina*), profesinių pirmosios pagalbos suteikimo mokymų išlaidos;
- bendruomenės veikloms vykdyti būtinos technikos, įrangos su priedais, vidaus baldų, instrumentų įsigijimas;
- bendruomenės atributikos (*vėliavos ir jos priedų, herbo, informacinės lentos pastato išorėje*) įsigijimas.

II VEIKLOS SRITIS (1)

Max paramos suma – 5 500 Eur

Paramos **intensyvumas** – iki **95 proc.** tinkamų finansuoti išlaidų

Galimi paramos gavėjai:

- naujai įsteigta KB (ne anksčiau kaip prieš 1 metus iki paraiškos pateikimo Agentūrai dienos);
- KB, per 2 praėjusius kalendorinius metus negavusi paramos kaimo vietovės viešųjų erdvių sutvarkymui pagal ankstesnių metų Nacionalinės paramos kaimo bendruomenių veiklai teikimo taisyklės.

Reikalavimai KB:

- ❖ įregistruota viešuoju juridiniu asmeniu JAR;
- ❖ veikia kaimo vietovėje;
- ❖ turi ne mažiau kaip 30 narių, priimtų ne vėliau kaip einamųjų metų sausio 1 d.

II VEIKLOS SRITIS (2)

TINKAMŲ FINANSUOTI IŠLAIDŲ KATEGORIJS

I veikla:

- statybos darbų, prekių ir paslaugų pirkimas (*išskyrus pastatų tvarkymą ir priežiūrą*);
- viešųjų erdvių pritaikymas / įrengimas bendruomenės reikmėms;
- įrenginių, įrankių, mechanizmų (įskaitant techniką) įsigijimas (*jeigu įgyvendinus projekte numatytas veiklas, bus tęsiama viešųjų erdvių priežiūra*);
- lauko garso ir vaizdo technikos įsigijimas (*pvz.: lauko ekranai, lauko įgarsinimo įranga*);
- daugiamečių augalų įsigijimas (*išskyrus jų pasodinimo paslaugas*);
- viešųjų erdvių / patalpų, skirtų civilinei saugai (*pvz.: slėptuvių, kolektyvinės apsaugos statinių ir priedangų*), pritaikymas / įrengimas.

II veikla:

- viešosioms paslaugoms vykdyti būtinos technikos, įrangos su priedais, įrankių, mechanizmų, vidaus baldų, instrumentų įsigijimas (*jeigu įgyvendinus projekte numatytas veiklas, bus tęsiamas viešųjų paslaugų teikimas*);
- stilizuotos arba teminės aprangos, skirtos vykdyti projekte numatytas veiklas, įsigijimas.

III VEIKLOS SRITIS (1)

Max paramos suma:

3 000 Eur, kai pareiškėjas – KB;

4 000 Eur, kai pareiškėjas – rajono KB vienijanti organizacija;

10 000 Eur, kai pareiškėjas – nacionaliniu lygmeniu KB vienijanti organizacija.

Paramos **intensyvumas** – iki **100 proc.** tinkamų finansuoti išlaidų

Galimi paramos gavėjai:

- KB (nauja ir sena);
- rajono KB vienijanti organizacija (jos pavadinime gali būti žodžiai „sajunga“, „asociacija“ ir kt.), įskaitant VVG (jei rajone nėra veikiančios rajono bendruomenės vienijančios organizacijos);
- nacionaliniu lygmeniu kaimo bendruomenės vienijanti organizacija (jos pavadinime gali būti žodžiai „sajunga“, „asociacija“ ir kt.).

❖ Reikalavimai KB:

- ✓ įregistruota viešuoju juridiniu asmeniu JAR;
- ✓ veikia kaimo vietovėje;
- ✓ turi ne mažiau kaip 30 narių, priimtų ne vėliau kaip einamųjų metų sausio 1 d.

❖ Reikalavimai KBO:

- ✓ įregistruota viešuoju juridiniu asmeniu JAR **ne trumpiau kaip prieš 1 metus** iki paraiškos pateikimo įregistravimo dienos;
- ✓ **rajono** KB vienijančiai organizacijai:
 - veikia 1 rajone ir atstovauja to rajono KB (*netaikomas Sūduvos VVG, Alytaus rajono VVG, Telšių rajono VVG, Zarasų–Visagino regiono VVG*);
 - vienija ne mažiau kaip 50% rajono KB (*kurios Registrų centrui yra pateikusios Finansinės atskaitomybės dokumentus už praėjusius finansinius metus*);
- ✓ **nacionaliniu** lygmeniu KB vienijančiai organizacijai (*jos pavadinime turi būti žodis „Lietuvos“ arba „nacionalinė“*) – vienija ne mažiau kaip 50 % Lietuvos KB.

III VEIKLOS SRITIS (3)

TINKAMŲ FINANSUOTI IŠLAIDŲ KATEGORIJS

- renginio vietos nuomos išlaidos;
- renginiui vykdyti būtinos įrangos, priemonių nuomos išlaidos;
- atlygis teminio renginio atlikėjui (*išskyrus renginio vedėją*);
- atlygis lektoriui;
- maitinimo paslaugų įsigijimo išlaidos;
- transporto priemonių nuomos išlaidos;
- priemonių / prekių, kurios bus sunaudojamos renginio metu, įsigijimo išlaidos;
- renginių organizavimas nuotoliniu būdu (*tiesioginė transliacija, techninės pagalbos išlaidos ir pan.*).

TINKAMŲ FINANSUOTI IŠLAIDŲ KATEGORIJS PAGAL VISAS VEIKLOS SRITIS

- **projekto viešinimo priemonių įsigijimas;**
- **projekto administravimo išlaidos pagal darbo ar paslaugų sutartį** (*ne daugiau kaip 10 % projekto vertės*)
- ! Finansuojamos tik **tinkamos** finansuoti ir projektui įgyvendinti (projekte numatyta veikla vykdyti) **būtin**os išlaidos.
- ! Perkamos prekės turi būti **naujos, nenaudotos**, atitinkančios LR ir ES teisės aktų nustatytus reikalavimus.
- ! Kai pareiškėjas / paramos gavėjas yra PO, prekės / paslaugos / darbai turi būti įsigijami vadovaujantis LR viešųjų pirkimų įstatymu (ir) arba Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašu. Ne PO pirkimus turi organizuoti vadovaudamasi Taisyklių XII skyriuje nustatyta tvarka.
- ! Pareiškėjas paslaugas / prekes / darbus turi įsigyti už **ne didesnes nei analogiškas rinkoje egzistuojančias kainas**, laikytis **racionalaus lėšų naudojimo** principo.

- ✓ **konkrečiai išvardytos ir nurodytos** paraiškoje;
- ✓ **pagrįstos** išlaidų pagrindimo ir apmokėjimo įrodymo dokumentais. Kai iki paraiškos pateikimo prekių, paslaugų ar darbų pirkimai neatlikti, kiekvienai iš tinkamų finansuoti išlaidų sumai pagrįsti kartu su paraiška turi būti pateikti projekte numatytų išlaidų sumos pagrindimo dokumentai. Jei pirkimai atlikti, išlaidų pagrįstumas vertinamas pagal pateiktus pirkimų dokumentus;
- ✓ **faktiškai patirtos ir įtrauktos į paramos gavėjo apskaitą**;
- ✓ **pakankamos** projekto tikslui pasiekti ir numatytoms veikloms įgyvendinti;
- ✓ **patirtos** (apmokėtos):
 - po sprendimo skirti paramą priėmimo dienos, kai paramos prašoma pagal I ir II veiklos sritį,
 - nuo paraiškos pateikimo dienos – pagal III veiklos sritį.

NETINKAMOS FINANSUOTI IŠLAIDOS

- neįvardytos Taisyklių 9 p. ir neatitinkančios 10, 12, 13 p. nustatytų reikalavimų;
- patirtos prekės / paslaugoms / darbams pirkti nesilaikant pirkimo procedūrų, nurodytų Taisyklių 11 p.;
- kai atsiskaitymai su prekių tiekėjais, paslaugų teikėjais ir darbų rangovais yra atlikti ne per finansų įstaigas;
- gyvūnų, sėklų (įskaitant sėjimo paslaugą) ir vienmečių augalų (įskaitant sodinimo paslaugas) įsigijimas;
- honorarai renginio vedėjams, dovanų čekiai;
- nematerialiojo turto (pvz., patentų, licencijų) įsigijimas, išskyrus būtinąją programinę įrangą;
- nekilnojamojo turto (žemės sklypo, statinių ir pastatų) įsigijimas;
- inžinerinių tinklų ir kitos susijusios infrastruktūros statybos darbai:
 - ✓ geriamojo vandens tiekimo sistemų statyba / rekonstravimas;
 - ✓ vandens gerinimo, geležies šalinimo sistemų įrengimas / rekonstravimas;
 - ✓ paviršinių nuotekų tinklų ir susijusios infrastruktūros (paviršinio ar gruntinio vandens surinkimas ir nuleidimas nuo viešųjų kaimo teritorijų) statyba / rekonstravimas / kapitalinis remontas;
 - ✓ lauko apšvietimo įrengimas / atnaujinimas, išskyrus atvejus, kai jis būtinas įgyvendinant viešųjų erdvių įrengimo / pritaikymo projektą pagal II veiklos sritį;
- įprasta, kasdienė, nestilizuota apranga.

NETINKAMI PAREIŠKĖJAI

pareiškėjai, neatitinkantys Taisyklių II ir
VI skyriuje nurodytų reikalavimų

organizacijos, vienijančios atskiras
gyventojų grupes **kitais nei gyvenimo
kaimynystėje pagrindais** (pvz., lyties,
amžiaus, religijos, tautybės ir kt.)

ATRANKOS KRITERIJAI (I veiklos srities)

Eil. Nr.	Projektų atrankos kriterijai	Suteikiami balai	Max balų skaičius
1.	Pareiškėjo naujumas (pareiškėjas yra naujai įsteigta KB, atitinkanti Taisyklių 21 ir 23.1 p. reikalavimus)	15	15
2.	Projekto rezultato svarba:		25
2.1.	Sudarytos palankesnės sąlygos verslumo skatinimui (pvz.: KB organizuoja narių gaminamų produktų pristatymą, degustacijas ir kt.)	25	x
2.2.	Naujų veiklų sukūrimas (mat. bazės stiprinimas paskatino naujas veiklas: būreliai, mokymai, kt.)	15	
3.	Pareiškėjo KB narių skaičius:		30
3.1.	50 ir daugiau narių	30	x
3.2.	40–49 nariai	25	
4.	Pareiškėjo prisidėjimas prie projekto įgyvendinimo:		30
4.1.	11 proc. ir daugiau	30	x
4.2.	10–10,99 proc.	25	
4.3.	9–9,99 proc.	20	
4.4.	8–8,99 proc.	15	
4.5.	7–7,99 proc.	10	
4.6.	6–6,99 proc.	5	
Didžiausia galima balų suma:			100

ATRANKOS KRITERIJAI (II veiklos srities)

Eil. Nr.	Projektų atrankos kriterijai	Suteikiami balai	Max balų skaičius
1.	Pareiškėjas niekada nėra gavęs paramos šiai veiklos sričiai pagal Nacionalinės paramos KB veiklai taisykles	30	30
2.	Pareiškėjo prisidėjimas prie projekto įgyvendinimo		30
2.1.	11 proc. ir daugiau	30	x
2.2.	10–10,99 proc.	25	
2.3.	9–9,99 proc.	20	
2.4.	8–8,99 proc.	15	
2.5.	7–7,99 proc.	10	
2.6.	6–6,99 proc.	5	
3.	Kaimo vietovės gyvybingumas (gyventojų skaičius kaimo vietovėje pagal duomenis svetainėje www.stat.gov.lt)		20
3.1.	daugiau nei 201 gyventojų	20	x
3.2.	101–200 gyventojų	15	
3.3.	70–100 gyventojų	10	
3.4.	mažiau nei 70 gyventojų	5	
4.	Projekto rezultatų svarba (sukurtos infrastruktūros poveikis kaimo patrauklumui ir gyvybingumui)		20
4.1.	Sukurtas naujas arba atnaujintas esamas infrastruktūros objektas (sukurtas ne vėliau kaip iki 2018.01.01)	20	X
4.2.	Sukurtos arba pritaikytos sąlygos civilinei saugai	15	
4.3.	Rezultatų svarba aplinkosaugos požiūriu (pvz., išvalytas vandens telkinys)	10	
Didžiausia galima balų suma:			100

ATRANKOS KRITERIJAI (III veiklos srities)

Eil. Nr.	Projektų atrankos kriterijai	Suteikiami balai	Max balų skaičius
1.	Pareiškėjo atstovaujama vietovė arba renginio organizavimo vieta – einamaisiais metais paskelbta Lietuvos mažosios kultūros sostinė	20	20
2.	Renginio pobūdis: <i>(balai nesumuojami)</i>		25
2.1.	Projekte numatyta, kad renginys bus skirtas LRS / savivaldybės, kurioje veikia organizacija, paskelbtoms metų temoms minėti (atrankos balai skiriami, kai dalyvauja ne viena KB arba renginį planuoja savivaldybės ar nacionaliniu lygmeniu veikianti KB vienijanti organizacija)	25	x
2.2.	Projekte numatyta, kad bus vykdomas mokomasis renginys ar vizitas (išvykimas ir atvykimas į KB)	20	
2.3	Organizuojamas teatralizuotas renginys / rekonstrukcija, skirta krašto, vietovės istoriniams įvykiams minėti	15	
3.	Renginio pridėtinė vertė		25
3.1.	Renginio metu suplanuoti patyriminiai elementai (edukacijos, degustacijos, pristatymai ir pan.), įtraukiant vietos amatininkus, verslininkus, vietos atlikėjus, meno kolektyvus	25	x
3.2.	Renginio metu minimi, garsinami istoriniai to krašto, vietovės įvykiai	20	
3.3.	Įtraukiami žymūs krašto žmonės	15	
4.	Pareiškėjo prisidėjimas prie projekto įgyvendinimo:		30
4.1.	10 ir daugiau proc.	30	x
4.2.	7–9,99 proc.	20	
4.3.	5–6,99 proc.	10	
Didžiausia galima balų suma:			100

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

Ačiū už dėmesį

Daiva Belevičienė

Tel. +370 5 2391269

Daiva.Beleviciene@zum.lt

